

Sayı : 16.03

Tarih : 18.08.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18 Ağustos 1992 tarihinde Şırnak'ta, "devlet kurumlarına saldırı" gerekçesi ile günlerce sokağa çıkma yasağı uygulanmış ve kent, giriş çıkışa kapatılmıştır. Bu süreçte çok sayıda yurttaş katledilmiş, evler, işyerleri kurşunlanmış, bombalanmış Şırnak adeta yerle bir edilmiştir. Şırnak Katliamı olarak tarihe geçen olayların üzerinden 31 yıl geçmesine rağmen yaşananlar tam olarak aydınlatıl(a)mamış, sorumlular ve failler açığa çıkarılmamıştır. Yaşam hakkı başta olmak üzere hak ihlallerine maruz kalanların, hakikat ve adalet taleplerinin karşılanması elzemdir. Bu bağlamda mağdurlara yönelik tazminat ve onarım politikalarının geliştirilmesi, sorumluların- faillerin yargılanması ile gelecekte benzer katliam ve hak ihlallerin önlenmesi ile Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması ve bir Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşegül Doğan

Şırnak Milletvekili

GEREKÇE

18 Ağustos 1992 tarihinde Şırnak kent merkezinde, “devlet kurumlarına saldırı” gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş akabinde kent giriş ve çıkışa kapatılmıştır. Şırnak Merkez, asker-polis iş birliğiyle adeta bir savaş alanına dönüştürülmüştür. Evler ve dükkanlar otomatik silahlarla gelişi güzel taranmış, askeri tanklar ve havan toplarıyla Şırnak’ın dört bir tarafı bombalanmıştır. Türkiye’de 90’lı yıllardan günümüze uzanan çatışmalı sürecin “provalarından” biri olan ve Şırnak Katliamı olarak hafızalara kazınan bu olaylarda, çok sayıda yurttaş hayatını kaybetmiş ve neredeyse Şırnak, yerle bir edilmiştir. Yaşam kaygısı içerisinde bulunan Şırnaklılar hızla kent dışına göç etmiş, göç etmek zorunda bırakılmıştır. Üzerinden 31 yıl geçmesine rağmen katliamda yaralanan ve yaşamını kaybedenlerin sayısı tam olarak bilinmemektedir.

Ev ve işyerlerinin kurşunlanıp bombalandığı ve kentte yağma olaylarının da yaşandığı sürecin başlangıcında, güvenlik güçlerince yoğun bir biçimde “devlet kurumlarına saldırı olduğu” propagandası yapılmıştır. Dönemin İçişleri Bakanı İsmet Sezgin ise Şırnak’ta yaşanan olayların “isyan” olduğu yönlü açıklamaları ile güvenlik güçlerince işlenen suçlara gerekçe yaratan açıklamalarda bulunmuştur. Oysa ki olaylardan sonra, saldırıya uğradığı öne sürülen Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Tugayı ve diğer devlet kurumlarının hiçbirinde herhangi bir hasar tespit edilememiştir.

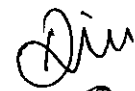
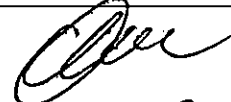
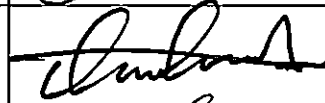
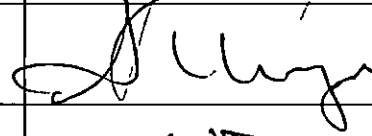
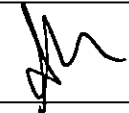
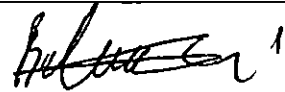
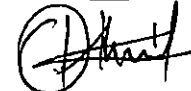
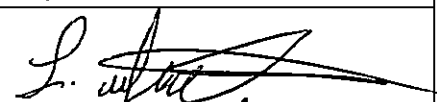
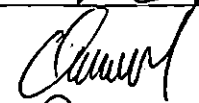
Dönemin Şırnak Valisi Mustafa Malay, yıllar sonra verdiği bir röportajda: “Askerler sivillerin evlerini mi taradılar?” sorusuna “*Evet. Tabii çıktılar, evlerin her tarafını, camını köşesini perişan ettiler, kırdılar. Ona da çok sinirlendim.*” cevabını vermiş ve “*Asker çok insan öldürdü, Ankara’ya anlattım, kimse ilgilenmedi.*” diyerek siyasi iktidar başta olmak üzere dönemin askeri ve sivil bürokrasinin yaşanan olaylardan haberdar olduğunu ve bu katliam doğrudan sorumlu olduklarını dile getirmiştir.

Bu katliamda devletin sorumluluğunun da araştırılması gerektiği dönemin Şırnak Valisi Mustafa Malay’ın ifadelerinden rahatlıkla anlaşılmaktadır. Nihayetinde devletin bu katliamda, failleri bulma ve hesap sorma, onarıcı bir adalet mekanizması oluşturma sorumluluğu bulunmaktadır. Ancak bugüne kadar onarıcı bir adalet mekanizmasının oluşturulmasına yönelik bir çaba harcanmamış aksine hakikatlerle yüzleşmekten kaçınılmıştır. Oysa ki toplumsal

kutuplaşmanın ortadan kaldırılarak toplumsal barışın tesisi ve demokrasinin teminat altına alınarak daha demokratik, adil ve barışçıl bir gelecek inşa edebilmek ancak geçmişte yaşanmış hakları ihlalleri, katliamlar ya da başka türden toplumsal travmalarla yüzleşmekle mümkündür.

Açıklanan nedenlerle toplumsal barışın sağlandığı bir gelecek inşası amacına dayanan, tanıklıkları ve mağduriyetleri açığa çıkaran, tarihsel acıların onarımını sağlayacak bir anlayışla Şırnak Katliamı ile yüzleşilmesi gerekmektedir.

Yaşam hakkı başta olmak üzere hak ihlallerine maruz kalanların, hakikat ve adalet taleplerinin karşılanması elzemdir. Bu bağlamda mağdurlara yönelik tazminat ve onarım politikalarının geliştirilmesi, sorumluların- faillerin yargılanması ile gelecekte benzer katliam ve hak ihlallerin önlenmesi için Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	KARS	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	TULAY HATİMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	